

Bratislava, 28.5.2019

Č. 00146/2019/153

ROZHODNUTIE

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „správny orgán“) ako orgán príslušný podľa § 28 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZZTP“) v znení účinnom od 1. júla 2018, v správnom konaní vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca, začatom 19. marca 2019 doručením upovedomenia č. 00146/2019/153 zo 14. marca 2019, takto

rozhodlo:

Ing. V.T., narodený XX.X.XXXX, s miestom výkonu znaleckej činnosti Z. XX, XXX XX C., zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor: Stavebníctvo, odvetvie: Pozemné stavby, odvetvie: Odhad hodnoty stavebných prác, odvetvie: Odhad hodnoty nehnuteľností, evidenčné číslo XXXXXX (ďalej len „účastník konania“ alebo „znalec“)

je vinný, že

1

V denníku znalca v lehote 30 dní nezapísal číslo úkonu znaleckých úkonov č. 28/2018 – 186/2018, dátum vyžiadania, stav vykonávaného úkonu, dátum, do ktorého sa má úkon vykonať, označenie zadávateľa, druh úkonu, účel a predmet úkonu, ani dátum vykonania úkonu (posledný z uvedených znaleckých úkonov bol vypracovaný 20. novembra 2018), a neurobil tak do vydania upovedomenia č. 00146/2019/153 zo dňa 14. marca 2019, čím porušil povinnosti týkajúce sa vedenia denníka, vyplývajúce z § 14 ods. 1 v spojení s § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 aj od 1. júla 2018 a § 17 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. júla 2018 (ďalej len „vyhláška č. 490/2004 Z. z.“), resp. § 18 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 228/2018 Z. z.“).

V písomnom vyhotovení znaleckého posudku č. 186/2018 (na titulnej strane označenie č. 186/2017), vypracovaného 20. novembra 2018, pre zadávateľa Okresný súd D., R. X, D., podaného vo veci „*vypracovať doplnenie k ZP 23/2014 v právnej veci pod č. k. XCb/XX/XXXX zmysle Uznesenia položených otázok M.*“:

- a) na strane 2 (časť úvod) uviedol v bode 5 ako ďalší použitý právny predpis vyhlášku č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, ktorá bola účinná len do dňa 30. novembra 2009, keďže bola zrušená vyhláškou č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, pričom z obsahu znaleckého posudku nevyplýva, že došlo k jej použitiu, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 v spojení s § 17 ods. 5 a § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, § 19 ods. 1 vyhlášky č. 228/2018 Z. z. a bodom 4 úvodnej časti prílohy č. 6 k vyhláške č. 228/2018 Z. z.,
- b) na strane 2 (časť úvod) uviedol v bode 5 ako ďalší použitý právny predpis opatrenie č. 128/2000 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Klasifikácia stavieb, ktoré bolo účinné len do 14. júla 2010, keďže bolo zrušené vyhláškou č. 323/2010 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia stavieb, pričom z obsahu znaleckého posudku nevyplýva, že došlo k jeho použitiu, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 v spojení s § 17 ods. 5 a § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, § 19 ods. 1 vyhlášky č. 228/2018 Z. z. a bodom 4 úvodnej časti prílohy č. 6 k vyhláške č. 228/2018 Z. z.,
- c) na strane 3 (časť posudok) uviedol „*podrobne som si prečítal otázky zostavené právnym zástupcom žalovaného, nie je mi celkom jasné o čo právnemu zástupcovi ide, pretože prakticky na všetky otázky, ktoré položil v Uznesení bol jasne odpovedané v časti ZP č. 23/2014 str. 4 – 12, bolo by vhodné preštudovať si obsah ZP č. 23/2014 objektívne a určite by sa našli odpovede na všetky položené otázky [...] vznesenie akýchkoľvek nových faktov do prípadu, tak ako si to žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu predstavuje a zdôrazňuje vo svojich zdôvodneniach je z môjho pohľadu len povinná jazda, nutnosť a potreba žiadať znalca po 8 rokoch od realizácie prác a 4 rokoch spracovania podkladov poskytnutých stranami sporu do záverov uvedených v ZP č. 23/2014 je stratou času*“, na základe čoho sa javí, že existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre jeho negatívny vzťah k právnemu zástupcovi obce L. (strany konania), čím porušil povinnosť znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- d) na strane 4 (časť posudok) uviedol „*otázka je postavená žalovaným, resp. právnym zástupcom tak úsmevne, že je absurdné, aby som v časti otázky - akým spôsobom sa podieľali na zhodnotení majetku Obce L.? odpovedal rovnako*“, na základe čoho sa javí, že

- existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre jeho negatívny vzťah k obci L., resp. jej právnenému zástupcovi, čím porušil povinnosť znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- e) na strane 5 (časť posudok) uviedol *„doporučujem, aby si právny zástupca v kontexte otázok OS v H. prečítal zápisnicu z miestneho šetrenia [...] z pohľadu položených otázok je nepochopiteľné, čo robil žalovaný 4 roky, keď až teraz spochybňuje závery ZP č. 23/2014 [...] predpokladám, že spolu s právnym zástupcom čítame rovnaký text“*, na základe čoho sa javí, že existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre jeho negatívny vzťah k obci L., resp. jej právnenému zástupcovi, čím porušil povinnosť znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- f) na strane 6 (časť posudok) uviedol *„nechcem nijako znevažovať názor PZ, ale predpokladám že žartuje, obec vlastní celoslovensky známy areál kúpaliska, prenajíma ho pod časovým tlakom vo februári 2010, v zlom technickom stave, sezóna sa blíži a obec vôbec nezaujíma v akom stave má majetok, to je asi zlý žart“*, na základe čoho sa javí, že existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre jeho negatívny vzťah k právnenému zástupcovi obce L. (strany konania), čím porušil povinnosť znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- g) na strane 6 (časť posudok) a ani inde v rámci znenia preskúmaného znaleckého posudku nezodpovedal otázku č. 5 *„uviesť metódy zatriedenia prác/vecí do tabuliek uvedených v znaleckom posudku“*, keďže uviedol len toľko, že *„ide o atypický prípad posúdenia, na ktorý sa nedá aplikovať bežný metodický postup“*, no nevysvetlil, podľa akej atypickej metódy vykonal jeho postup, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- h) na strane 8 (časť posudok) uviedol na otázku č. 9 *„aké práce a v akom rozsahu boli vykonané v období od 23.2.2010 do 17.6.2010 spolu s uvedeným spôsobom verifikácie rozsahu prác a metódy stanovenia hodnoty týchto prác“* odpoveď *„podľa môjho odborného názoru práce skončili dňom 7.7.2010, kedy Regionálny úrad verejného zdravotníctva v B. (RÚVZ správoplatnil rozhodnutie na základe žiadosti Ing. A. v zastúpení f. O., s.r.o. o prevádzkovaní kúpaliska ako celku ku užívaniu, súčasťou rozhodnutia RÚVZ je aj všeobecný popis kontrolovaného rozsahu prác, ktorý je v princípe zhodný s rozsahom vystavených dokladov prác a dodávok, resp. práce a dodávky sa nachádzajú v kontrolovanom rozsahu RÚVZ“*, z čoho však nie je zrejmé, prečo by malo ísť o dátum nadobudnutia právoplatnosti, keďže podkladom predmetného rozhodnutia boli zistenia z obhliadky zrealizovanej 17. júna 2010 a zároveň nejde o skutočnosť, ktoré by boli viazané na samotný dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v B., čiže znalec riadne neodôvodnil vyvodenie čiastkového záveru, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- i) na strane 8 (časť posudok) a ani v inde v rámci znenia preskúmaného znaleckého posudku nezodpovedal otázku č. 11 *„aká bola hodnota areálu Termálneho kúpaliska v L. 17.5.2010 t.“*

z. v čase, keď do užívania vstúpil žalobca, aká bola hodnota areálu Termálneho kúpaliska v L. 2.8.2010, t. z. v čase, kedy žalobca prestal užívať tento areál spolu s uvedením metodiky a možnosti verifikácie tohto stavu a hodnoty“ v časti stanovenia všeobecnej hodnoty, čo odôvodnil tým, že na zodpovedanie otázky č. 11 by potreboval viaceré podklady, čiže neodmietol zodpovedanie tejto otázky z dôvodu podľa § 12 ods. 2 písm. c) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, nevyžiadal poskytnutie súčinnosti pri výkone znaleckej činnosti podľa § 2 ods. 8 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 a ani nepožiadal vo veci konajúci súd o vykonanie postupu podľa § 210 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v aktuálnom znení (ďalej len „CSP“), čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,

- j) na strane 9 (časť posudok) uviedol *„ako znalec prehlasujem, že toto vysvetlenie, ktoré požadoval právny zástupca žalovaného je z mojej strany posledné a nemienim sa k nemu v budúcnosti vracat’, k prípadu som sa vyjadril dostatočne a nič iného resp. nového sa z mojej strany k tomuto prípadu dodať nedá, pokladám týmto svoju úlohu za skončenú, akékoľvek ďalšie prípadné požiadavky zo strany žalovaného resp. jeho právneho zástupcu pokladám za stratu času, predlžovanie času sporu“*, na základe čoho sa javí, že existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre jeho negatívny vzťah k obci L., resp. jej právnomu zástupcovi, čím porušil povinnosť znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,
- k) na strane 9 (časť záver) neodcitoval otázky zadávateľa a ani neuviedol stručné odpovede na tieto otázky, hoci ide o jeho povinnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018,

čím spáchal

iný správny delikt podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 vo viacčinnom súbehu,

za čo sa mu ukladá

podľa § 26 ods. 3 písm. a) ZZTP v znení účinnom odo dňa 1. júla 2018 úhrnná sankcia, pokuta vo výške 800 eur (osemsto eur), ktorú je povinný zaplatiť ministerstvu do pokladne alebo na účet IBAN SK20 8180 0000 0070 0014 4110, variabilný symbol 00146, do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

Okolnosti predchádzajúce začatiu konania o správnom delikte a priebeh konania

Dňa 19. decembra 2018 bolo správne orgánu doručené podanie P., s.r.o., označené ako „*Podanie podnetu*“. Z podania vyplýva, že P., s.r.o. právne zatupuje obec L. v konaní, ktoré je vedené na Okresnom súde D. pod sp. zn. XXCb/XX/XXXX, pričom v predmetnom konaní bola vykonaná znalecká činnosť zo strany účastníka konania. Účastník konania na účely zmieneného súdneho konania vypracoval znalecký posudok č. 23/2014 z 21. marca 2014, v nadväznosti na ktorý bol vypracovaný znalecký posudok č. 186/2018 z 20. novembra 2018 (na titulnej strane zjavne nesprávne označený ako znalecký posudok č. 186/2017).

P., s.r.o. poukázala na to, že znalecký posudok č. 186/2018 bol vypracovaný v rozpore so znením ZZTP, nezákonnosť bola identifikovaná najmä v tom, že znalec „*nezodpovedal ani len na jednu otázku položenú súdom*“, znalecký posudok nespĺňa formálne požiadavky a nespĺňa ani povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne a nestrane. Poukázané bolo i na skutočnosť, že znalec mal neoprávnené prekročiť rozsah jeho zápisu v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „*zoznam*“). Na tomto základe bolo ministerstvo vyzvané, aby vykonalo dohľad nad namietanou znaleckou činnosťou účastníka konania. K podaniu bola priložená kópia znaleckého posudku č. 186/2018, ako aj podanie P., s.r.o., označené ako „*Stanovisko k Znaleckému posudku č. 186/2017 – doplnenie k ZP 23/2014*“. Priložené stanovisko bolo pôvodne adresované Okresnému súdu D.

Kontrolou registratúry ministerstva bolo zistené, že P., s.r.o. už v minulosti kontaktovala správny orgán vo veci vykonania dohľadu nad znaleckým posudkom účastníka konania č. 23/2014, zmienená právna vec bola vybavovaná v rámci spisu č. 44921/2018/153. Ministerstvu bolo 22. augusta 2018 doručené podanie, označené ako „*Žiadosť o vyjadrenie / Podanie podnetu*“, odpovedané bolo listom ministerstva č. 44921/2018/153 z 24. augusta 2018. Obsah odpovede ministerstva, doručenej P., s.r.o. 4. septembra 2018, je možné zhrnúť tak, že vo vzťahu k znaleckému posudku č. 23/2014 z 21. marca 2014 uplynula trojročná objektívna lehota na prípadné vyvedenie administratívnoprávnej zodpovednosti, upravená v § 27 ods. 7 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018. Z uvedeného dôvodu ministerstvo nepristúpilo k preskúmaniu podnetu, ale podnet bez preskúmania odložilo na základe § 27 ods. 4 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, pretože zanikla zodpovednosť za iný správny delikt.

Uvedené skutočnosti sú na tomto mieste zdôraznené z dvoch dôvodov. V prvom rade, vo veci znaleckého posudku č. 23/2014 došlo k odloženiu podnetu, ktoré je podľa § 27 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 konečné. Na základe podania P., s.r.o. doručeného ministerstvu dňa 19. decembra 2018 sa preto nemožno zaoberať otázkou zákonnosti vypracovania znaleckého posudku č. 23/2014, ale len zákonnosťou vypracovania znaleckého posudku č. 186/2018. Tomu v zásade zodpovedá aj znenie podania P., s.r.o. V druhom rade, ministerstvo má na základe v poradí prvého podnetu vo svojej dispozičnej sfére kópiu znaleckého posudku č. 23/2014, spis č. 44921/2018/153 bol pripojený k spisu č. 00146/2019/153 a ministerstvo z toho dôvodu opäť nežiadalo o predloženie listín, ktoré mu už boli doručené.

Listom ministerstva č. 00146/2019/153 z 10. januára 2019 bolo P., s.r.o. oznámené, že jej podanie bolo podľa obsahu posúdené ako podnet na vykonanie dohľadu nad znaleckou činnosťou účastníka konania, podnet nebol odložený, ale ministerstvo pristúpilo k jeho preskúmaniu.

Listom ministerstva č. 00146/2019/153 z 10. januára 2019 bol znalec na základe § 27 ods. 3 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 vyzvaný na poskytnutie súčinnosti pri výkone dohľadu, ktorá mala spočívať v predložení rovnopisu znaleckého posudku č. 186/2018 a prípadnom podaní vyjadrenia k podnetu. Uvedené malo byť zrealizované v lehote 20 dní od doručenia výzvy ministerstva, ktorá mu bola doručená 16. januára 2019.

Dňa 11. januára 2019 bolo ministerstvu doručené podanie P., s.r.o., označené „*Podanie podnetu DOPLNENIE*“. V podaní bolo upozornené na to, že priložená kópia katastrálnej mapy má formát A3 a jej elektronická podoba je ťažko čitateľná, avizované bolo jej doplnenie v listinnej podobe. P., s.r.o. poukázala na to, že podľa znaleckého posudku sa všetky práce a dodávky uvedené na faktúre a v dodacom liste podieľali na zhodnotení majetku obce L. Znalec sa ale nevyrovnal s otázkou určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam v areáli Termálneho kúpaliska L. V areáli sa nachádzajú nehnuteľnosti, ktoré nie sú ani len v podielovom spoluvlastníctve obce L., sú vo vlastníctve tretích osôb. Znalec mal podľa názoru P., s.r.o. overiť, či sa vykonané stavebné práce vzťahovali výlučne na majetok vo vlastníctve obce L. a keďže tak neurobil, postupoval nezákonne.

Dňa 14. januára 2019 bolo ministerstvu doručené podanie P., s.r.o., označené ako „*Zaslanie fotokópie katastrálnej mapy*“, ako vyplýva z označenia, týmto podaním došlo k avizovanému doplneniu.

Následne bolo ministerstvu 29. januára 2019 doručené podanie účastníka konania, označené ako „*Zaslanie požadovaných podkladov*“, ku ktorému znalec priložil vyžiadaný rovnopis znaleckého úkonu a podaním sa vyjadril k podnetu P., s.r.o.

Vyjadrenie k podnetu obsahuje „*čestné prehlásenie*“ účastníka konania o tom, že sa osobne nepozná s právnym zástupcom obce L., znalec nie je spriaznený ani so žalobcom. Vyjadrenie k podnetu je ďalej možné zrekapitulovať tak, že vykonanú znaleckú činnosť považuje za zákonnú, zdôraznil, že jeho úlohou bolo vypracovať doplnenie znaleckého posudku č. 23/2014. Posúdenie znaleckého posudku primárne prináleží Okresnému súdu D.

K vyjadreniu znalca vo veci formy znaleckého úkonu ministerstvo uvádza nasledovné. Zo znenia uznesenia Okresného súdu D. č. k. XXCb/XX/XXXX-XXX zo 16. augusta 2018 vyplýva, že súd tým „*nariaďuje doplňujúce znalecké dokazovanie*“, vo výroku rozhodnutia je viacnásobne uvedené, že má ísť o znalecký posudok. V odôvodnení uznesenia je síce použité slovné spojenie „*povinnosť vypracovať doplnenie k už vypracovanému znaleckému posudku*“, ale z uznesenia ako celku vyplýva, že mal byť vypracovaný nový znalecký posudok. K tomu je potrebné uviesť, že vzhľadom na povahu otázok by ani nemohlo ísť o doplnenie znaleckého posudku v zmysle § 17 ods. 7 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018. Neboli totiž dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v znaleckom posudku č. 23/2014, cieľom časti otázok položených uznesením je podanie vyjadrenia k určitým aspektom vypracovania znaleckého posudku č. 23/2014, kým v prípade otázky č. 11 ide o zadanie spočívajúce v uložení povinnosti stanoviť všeobecnú hodnotu majetku k určitým dátumom. Povinnosť stanoviť všeobecnú hodnotu majetku formou znaleckého posudku vyplýva z § 4 ods. 1 vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „*vyhláška č. 492/2004 Z. z.*“).

Zároveň treba doplniť, že samotný účastník označil preskúmaný úkon znaleckej činnosti (aj) ako znalecký posudok, čo vyplýva z titulnej strany, hlavičky jednotlivých strán, ako aj z textu znaleckého úkonu, ktorý je preskúmaný v tomto konaní.

Posúdenie toho, či ide o znalecký posudok alebo o iný úkon znaleckej činnosti, však nie je ťažiskové pre posúdenie otázky zákonnosti znaleckej činnosti, keďže aj na vypracovanie iných úkonov znaleckej činnosti sa primerane použije § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, v každom znaleckom úkone musí byť odôvodnený postup a musí byť zabezpečená jeho preskúmateľnosť. Preto len pre úplnosť ministerstvo dodáva, že vzhľadom na vyššie spomenuté dôvody označuje znalecký úkon preskúmaný v tomto konaní ako znalecký posudok.

Ministerstvo pristúpilo k preskúmaniu podnetu, vyjadrenia znalca, ako aj namietaného znaleckého posudku a dospelo k záveru, že podnet sa javil sčasti ako nedôvodný, avšak vo veci časti oznámeného konania sa javilo, že došlo k nezákonnému postupu znalca, v nadväznosti na čo bolo začaté správne konanie vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti zo spáchania iného správneho deliktu.

Správny orgán okrem toho vykonal kontrolu denníka znalca, ktorou bolo zistené, že v denníku neboli zapísané povinne zapisované údaje o desiatkach úkonov znaleckej činnosti, ktoré vypracoval účastník konania, vo veci čoho bolo taktiež začaté správne konanie.

Upovedomenie č. 00146/2019/153 zo dňa 14. marca 2019 bolo účastníkovi konania doručené 19. marca 2019. Znalec mal možnosť vyjadriť sa v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia, vyjadrenie znalca bolo ministerstvu doručené 5. apríla 2019 a jeho obsah bude bližšie uvedený v rámci odôvodnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu.

Keďže nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ministerstvo na základe získaných podkladov pristúpilo k vydaniu tohto rozhodnutia.

Ustanovenia právnych predpisov vzťahujúce sa na zistené skutočnosti

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), *správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.*

Podľa § 5 správneho poriadku, *na konanie sú vecne príslušné správne orgány, ktoré určuje osobitný zákon; ak osobitný zákon neustanovuje, ktorý orgán je vecne príslušný, rozhoduje obec.*

Podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku, *o začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.*

Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku, *vykonávanie dôkazov patrí správnemu orgánu.*

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku, *správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.*

Podľa § 46 správneho poriadku, *rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.*

Podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku, *proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy, vydanému v prvom stupni, možno podať na tomto orgáne v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia rozklad; včas podaný rozklad má odkladný účinok.*

Podľa § 61 ods. 2 správneho poriadku, *o rozklade rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.*

Podľa § 61 ods. 3 správneho poriadku, *ustanovenia o odvolacom konaní sa primerane vzťahujú aj na konanie o rozklade.*

Podľa § 2 ods. 8 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *znalec, tlmočník alebo prekladateľ je pri výkone svojej činnosti pre súd alebo iný orgán verejnej moci oprávnený od každého požadovať súčinnosť; každý je povinný poskytnúť mu požadovanú súčinnosť v rozsahu podľa osobitných predpisov.*

Podľa § 11 ods. 3 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname nesmie vykonať úkon v odbore alebo odvetví, v ktorom nie je zapísaný; to sa nevzťahuje na znalca, tlmočníka alebo prekladateľa ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci.*

Podľa § 12 ods. 2 písm. c) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname je povinný odmietnuť vykonanie úkonu, ak mu vážne zdravotné dôvody, pracovné pomery, rodinné pomery alebo iné vážne dôvody neumožňujú vykonať úkon riadne a včas.*

Podľa § 14 ods. 1 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 aj od 1. júla 2018, *znalec, tlmočník a prekladateľ zapísaný v zozname je povinný viesť priebežne o svojich úkonoch denník v elektronickej podobe prostredníctvom programových a technických prostriedkov schválených ministerstvom a zodpovedá za správnosť zapisovaných údajov.*

Podľa § 16 ods. 2 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť*

a) osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak,

b) riadne a v určenej lehote,

c) účelne, hospodárne a

d) nestranne.

Podľa § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca a zadávateľa, číslo spisu alebo objednávky, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku, stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania, počet strán a vyhotovení znaleckého posudku. Úvod obsahuje úlohu, účel a predmet znaleckého skúmania a výpočet podkladov, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na základe ktorého sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť*

preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Podklady, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, nemusia byť prílohou znaleckého posudku, ak sú verejne prístupné alebo ak sú súčasťou spisového materiálu; v takom prípade znalec odkáže na zdroj spôsobom, aby nebol zameniteľný. Rozsiahle podklady možno uložiť na prenosný nosič dát, ktorý je súčasťou znaleckého posudku; to neplatí pre znalecký posudok podaný v elektronickej podobe.

Podľa § 17 ods. 7 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, na požiadanie zadávateľa znalec potvrdí a doplní písomne podaný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí. Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu

a) ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ,

b) na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa.

Podľa § 18 ods. 1 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, na vykonanie ostatných úkonov znaleckej činnosti sa primerane použije ustanovenie § 17 ods. 5. V každom znaleckom úkone musí byť odôvodnený postup a musí byť zabezpečená jeho preskúmateľnosť.

Podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname sa dopustí iného správneho deliktu, ak poruší povinnosť pri výkone jeho činnosti alebo v súvislosti s výkonom činnosti ustanovenú týmto zákonom.

Podľa § 26 ods. 3 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, za iný správny delikt možno uložiť

a) pokutu od 50 eur do 2 000 eur fyzickej osobe, od 50 eur do 20 000 eur právnickej osobe,

b) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,

c) vyčiarknutie zo zoznamu.

Podľa § 26 ods. 4 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, sankcie podľa odseku 3 možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe; sankciu podľa odseku 3 písm. b) a c) možno uložiť súbežne len so sankciou podľa odseku 3 písm. a). Za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. b) nemožno uložiť pokutu nižšiu ako 100 eur.

Podľa § 26 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť porušenej povinnosti, spôsob spáchania iného správneho deliktu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a osobu páchatela, ako aj na to, či bol za ten istý správny delikt v minulosti uznaný vinným a aká sankcia mu bola uložená.

Podľa § 26 ods. 6 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, od uloženia sankcie možno upustiť, ak páchatel priznal spáchanie iného správneho deliktu, jeho spáchanie ľutuje a vzhľadom na povahu spáchaného iného správneho deliktu a na doterajší výkon znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie iného správneho deliktu postačí na jeho nápravu.

Podľa § 26 ods. 7 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, sankciu za iný správny delikt podľa tohto zákona možno uložiť do dvoch rokov odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.

Podľa § 27 ods. 1 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *ministerstvo z vlastnej činnosti alebo na základe podnetov fyzických osôb alebo právnických osôb preskúmava spáchanie iných správnych deliktov podľa tohto zákona.*

Podľa § 27 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *za správny delikt podľa odseku 1 možno uložiť tieto sankcie:*

- a) písomné napomenutie,*
- b) peňažnú pokutu do 1 650 eur fyzickej osobe a do 33 190 eur právnickej osobe,*
- c) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,*
- d) vyčiarknutie zo zoznamu.*

Podľa § 27 ods. 4 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *ministerstvo podnet odloží, ak zanikla zodpovednosť za iný správny delikt.*

Podľa § 27 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *ak skutočnosti podľa odseku 4 písm. a), b), d) až h) vyplývajú z podnetu alebo sú ministerstvu známe z jeho úradnej činnosti, môže ministerstvo odložiť podnet bez jeho preskúmania. Odloženie podnetu je konečné. O odložení podnetu s uvedením dôvodu podľa odseku 4 ministerstvo bezodkladne informuje podávateľa podnetu.*

Podľa § 28 ods. 1 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *iné správne delikty podľa tohto zákona prejednáva ministerstvo.*

Podľa § 28 ods. 4 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *pokuta uložená za iný správny delikt je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.*

Podľa § 32 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *ak nie je ustanovené v tomto zákone inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.*

Podľa § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o identifikačných znakoch, o vedení denníka a lehotách a postupe, ktorým sa vykonáva zápis údajov do denníka, o osnove a obsahu znaleckého posudku.*

Podľa § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o identifikačných znakoch, o vedení denníka a lehotách a postupe, ktorým sa vykonáva zápis údajov do denníka, o osnove a obsahu znaleckého posudku a prekladu.*

Podľa § 37c ods. 1 ZZTP, *ak v odsekoch 2 až 5 nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júlom 2018; vznik týchto právnych vzťahov pred 1. júlom 2018 sa posudzuje podľa predpisov účinných do 30. júna 2018.*

Podľa § 37c ods. 4 ZZTP, *konania o priestupkoch a konania o iných správnych deliktoch začaté a právoplatne neskončené pred 1. júlom 2018 sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. júna 2018. Zodpovednosť za iný správny delikt sa posudzuje podľa zákona účinného v čase spáchania iného správneho deliktu; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Páchatel'ovi možno uložiť len taký druh sankcie, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o inom správnom delikte rozhoduje.*

Podľa § 15 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), *trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'*

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 16 Trestného zákona, *trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'*

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, *príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' spáchal viac trestných činov.*

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, *ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.*

Podľa § 210 CSP, *strane, prípadne aj inej osobe môže súd uložiť, aby sa dostavila k znalcovi, predložila mu potrebné veci, podala mu potrebné vysvetlenia, podrobila sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške, alebo aby niečo vykonala, alebo znášala, ak je to na účely znaleckého dokazovania potrebné. Ustanovenie o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 sa použije primerane.*

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 490/2004 Z. z. a § 18 ods. 1 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., *znalec, tlmočník a prekladateľ do denníka zapisuje*

a) číslo úkonu,

b) stav vykonávaného úkonu,

c) dátum vyžiadania úkonu,

d) dátum, do ktorého sa má úkon vykonať,

e) označenie zadávateľa úkonu v rozsahu

1. meno a priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,

2. názov, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené, ak ide o právnickú osobu,

f) druh úkonu,

g) účel a predmet úkonu,

h) údaje o preddavku,

- i) požadované znalečné alebo tlmočné,*
- j) priznané znalečné alebo tlmočné,*
- k) dátum vyplatenia znalečného alebo tlmočného,*
- l) dátum vykonania úkonu,*
- m) dôvody odmietnutia vykonania úkonu.*

Podľa § 17 ods. 2 vyhlášky č. 490/2004 Z. z. a § 18 ods. 2 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., *znalec, tlmočník a prekladateľ zapíše do denníka údaj podľa odseku 1 do 30 dní odkedy sa o ňom dozvedel alebo mohol dozvedieť.*

Podľa § 4 ods. 1 vyhlášky č. 492/2004 Z. z., *všeobecnú hodnotu zložiek majetku podniku alebo iného majetku stanoví znalec príslušného odboru podľa tejto vyhlášky formou znaleckého posudku.*

Podľa § 19 ods. 1 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., *vzor titulnej strany znaleckého posudku je uvedený v prílohe č. 5 a osnova znaleckého posudku je uvedená v prílohe č. 6. Osnova znaleckého posudku pre odbor stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností je uvedená v prílohe č. 7.*

Posúdenie veci správnym orgánom

Predmetom správneho konania bolo najmä zistiť, či znalec spáchal skutky vymedzené v upovedomení o začatí správneho konania, či sú tieto skutky iným správnym deliktom a aká je závažnosť konania.

Skutková podstata iného správneho deliktu je tvorená subjektom, objektom a objektívnou stránkou, ako však vyplýva z judikatúry, aj v prípade iných správnych deliktov fyzických osôb je potrebné zavinenie aspoň vo forme nedbanlivosti (nález Ústavného soudu České republiky z 19. januára 1994, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 15/93).

Na zavinenie sa prihliada pri rozhodovaní o druhu a výške uloženej sankcie, resp. sankcií, kvôli čomu je zavinenie posudzované na rovnakom mieste ako ostatné faktory, ktoré majú vplyv na spomenutú úvahu.

Subjekt

Iný správny delikt podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 môže spáchať špeciálny subjekt, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon priznáva postavenie znalca, tlmočníka alebo prekladateľa zapísaného v zozname. Účastník konania má od XX.X.XXXX až po súčasnosť status osoby zapísanej v zozname, uvedená podmienka je v prejednávanej veci naplnená.

Objektívna stránka

Z hľadiska objektívnej stránky je na naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 potrebné porušenie povinnosti pri výkone znaleckej,

tlmočnickej alebo prekladateľskej činnosti, alebo povinnosti ustanovenej ZZTP v súvislosti s výkonom znaleckej, tlmočnickej alebo prekladateľskej činnosti.

Nezapísanie údajov do denníka

V bode 1 upovedomenia bolo znalcomi vytknuté, že v lehote 30 dní nezapísal číslo úkonu znaleckých úkonov č. 28/2018 – 186/2018, dátum vyžiadania, stav vykonávaného úkonu, dátum, do ktorého sa má úkon vykonať, označenie zadávateľa, druh úkonu, účel a predmet úkonu, ani dátum vykonania úkonu (posledný z uvedených znaleckých úkonov bol vypracovaný 20. novembra 2018), a neurobil tak do vydania upovedomenia.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že nezapísanie údajov do denníka je z jeho pohľadu najväčším problémom. Znalec priznal pochybenie, ktoré vysvetlil tým, že „*administratíva zostala pri časovom nápore bokom*“, uvedené nemá priamy vplyv na zaslaný podnet, no plne súhlasí s formuláciou správneho orgánu, administratívne nedostatky okamžite odstráni. Okrem toho znalec sľúbil, že v budúcnosti bude o nových znaleckých úkonoch zapisovať všetky potrebné údaje v lehote vyplývajúcej z právnej úpravy.

Ministerstvo týmto potvrdzuje stav deklarovaný v upovedomení a dodáva, že medzičasom účastník konania do denníka zapísal údaje týkajúce sa predmetných znaleckých úkonov. Uvedené je možné zhrnúť tak, že napokon došlo k splneniu zápisových povinností, no to až po uplynutí lehoty 30 dní.

Skutočnosti ako priznanie nedostatku, jeho oľutovanie a odstránenie protiprávneho stavu, budú bližšie rozobraté v rámci úvahy správneho orgánu o druhu a výške sankcie, resp. sankcií. Uvedené ale nemá dopad na otázku, či šlo o protiprávne konanie.

Nesprávne zahrnutie použitých právnych predpisov

V bode 2 písm. a) upovedomenia bolo znalcomi vytknuté, že v úvodnej časti uviedol v bode 5 ako ďalší použitý právny predpis vyhlášku č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, ktorá bola účinná len do dňa 30. novembra 2009, keďže bola zrušená vyhláškou č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, pričom z obsahu znaleckého posudku ani nevyplýva, že došlo k jej použitiu.

V bode 2 písm. b) upovedomenia bolo znalcomi vytknuté, že v úvodnej časti uviedol v bode 5 ako ďalší použitý právny predpis opatrenie č. 128/2000 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Klasifikácia stavieb, ktoré bolo účinné len do 14. júla 2010, keďže bolo zrušené vyhláškou č. 323/2010 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia stavieb, pričom z obsahu znaleckého posudku ani nevyplýva, že došlo k jeho použitiu.

Znalec v jeho podaní z 26. januára 2019 uviedol: „*Je potrebné sa vyjadriť k námietkam použitej literatúry na str. 2. Nesúhlasím s týmto zahmlievaním právneho zástupcu. ZP č. 23/2014 bol vypracovaný 21.3.2014. Prípado, ktorý bol posudzovaný sa odohral v rokoch 2009/2010. V tom čase jeden právny*

predpis končil a druhý bol v plnej platnosti. Obidva tieto právne predpisy sú v zozname použitej literatúry, aby boli v prípade potreby na ich ustanovenia poukázať. V tomto prípade použiť vyhlášku z roku 2018 by bolo kontraproduktívne.“

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu doplnil nasledovné: *„Obidva tieto právne predpisy sú v zozname použitej literatúry, aby boli v prípade potreby možné poukázať na ich ustanovenia. Nakoniec to nebolo potrebné.“*

Ministerstvo v tejto veci uvádza, že vymedzenie konania bolo upravené, ponechaná bola výlučne skutočnosť, že šlo o uvedenie údajov, ktoré neboli použité pri znaleckom skúmaní.

Ako vyplýva z osnova znaleckého posudku upravenej v prílohe č. 6 k vyhláške č. 228/2018 Z. z., v úvodnej časti majú byť uvedené i *„ďalšie použité právne predpisy a literatúra“*. Na tomto mieste teda majú byť uvedené ďalšie právne predpisy, ktoré boli použité, a naopak, nesmú sa tu uviesť právne predpisy, ktoré neboli použité na vykonanie znaleckej činnosti. Vo všeobecnosti ide o neaktuálne právne predpisy (k rozhodnému dátumu), ale tiež o právne predpisy, ktoré nesúvisia s predmetom znaleckého skúmania. Z obsahu znaleckého posudku má byť zrejmé, ako boli tieto právne predpisy použité. Účastník konania nesprávne uviedol právne predpisy, ktoré neboli použité.

Existencia pochybnosti o nestrannosti znalca

V bode 2 písm. c), d), e), f) a j) upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že na základe jeho viacerých vyjadrení v rámci preskúmaného znaleckého posudku sa javilo, že existuje pochybnosť o jeho nestrannosti pre negatívny vzťah k obci L. (strana konania), resp. jej právnenému zástupcovi.

Účastník konania v podaní zo dňa 26. januára 2019 prehlásil, že nepozná právneho zástupcu obce L., nikdy sa s ním nestretol, nemá k nemu negatívny vzťah.

Na uvedené bolo poukázané aj vo vyjadrení k upovedomeniu, na čo znalec nadviazal: *„Žiaľ, nechal som sa stiahnuť k polemike, pomerne arogantného vyjadrenia odporcu k práci znalca, čo uznávam bolo zbytočné. Aj z tohto dôvodu sa moje vyjadrenie, že sa nemienim k prípadu vrátiť aj to so stratou času, je vytrhnuté z kontextu. Samozrejme, že ako znalec som povinný vždy poskytnúť OS na požiadanie odpoveď na akúkoľvek otázku a v akejkolvek dobe. V tomto prípade to bolo myslené tak, že nie je možné z mojej strany poskytnúť viac informácií, ako už poskytnuté bolo. [...] Väčšina bodov v zaslanom podklade MS SR č. 001146/201//3 sa týka možného porušenia povinnosti znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne. Znalecké konanie v tomto prípade bolo nestranné a objektívne, čo v konečnom dôsledku v širšom závere skonštatovali vo svojich rozhodnutiach aj súdy dvoch inštancií, ktoré zo záverov ZP vychádzali. Žiaľ, zvrtlo sa to, na nie práve šťastne zvolenej reakcii a polemike k postojú odporcu. Avšak akékoľvek možné porušenie povinnosti znalca vykonať znaleckú činnosť nestranne v celom rozsahu jednoznačne odmietam.“*

Nezaujatosť (nestrannosť) znalca je z hľadiska vykonávania znaleckej činnosti kľúčová. Právna úprava regulujúca znaleckú činnosť na jednej strane dbá na to, aby bola znalecká činnosť v poriadku po obsahovej stránke [§ 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018], zároveň ale kladie dôraz aj na nestrannosť znalca [§ 16 ods. 2 písm. d) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018]. Rozdiel medzi týmito požiadavkami je zřejmý – kým riadnosť znaleckej činnosti sa týka jej výstupov ako takých, nad tento rámec musí byť zabezpečená aj nestrannosť znalca. Znamená to, že v určitých

situáciách by mohol byť úkon znaleckej činnosti vypracovaný v súlade s aktuálnym stavom poznania v danom odbore a všetkými predpísanými formálnymi náležitosťami, avšak skutková podstata iného správneho deliktu by mohla byť naplnená tým, že vzhľadom na pomer znalca k veci, k zadávateľovi alebo k inej osobe, ktorej sa úkon týka, existuje pochybnosť o jeho nezaujatosti.

Ako uvádza Křístek: „*Predmetom dokazovanie nie je samotná predpojatosť, predmetom dokazovania je existencia dôvodnej pochybnosti.*“ (KŘÍSTEK, L. Znalectví. Praha: Wolters Kluwer, 2013. s. 105)

Vo veci pochybnosti o nezaujatosti znalca, tlmočníka alebo prekladateľa, so zreteľom na jeho pomer k osobe, uvádzajú Dankovčík a Rajničová Knapíková nasledovné: „*O pomer k osobe pôjde, ak znalec (tlmočník, prekladateľ) nemá neutrálny vzťah k zadávateľovi. Napríklad žiadateľ v konaní o zápis do zoznamu predloží vysokoškolský diplom preložený prekladateľkou, ktorá je jeho sestrou. O pomer k osobe pôjde tiež vtedy, ak znalec (tlmočník, prekladateľ) má príbuzenský, priateľský alebo, naopak, nepriateľský vzťah s účastníkom občianskeho súdneho (trestného, správneho) konania alebo k ich zástupcom, napríklad tlmočník má pretlmočiť výsluch obžalovaného, s ktorým má dlhodobý priateľský vzťah.*“ (DANKOVČIK, J. – RAJNIČOVÁ KNAPÍKOVÁ, A. Zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch. Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014. s. 60 – 61)

Zásada nestrannosti sa okrem znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vzťahuje aj na právnické profesie. Ako príklad možno uviesť sudcov, pri ktorých je požiadavka nestrannosti upravená priamo v Ústave Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 145 ods. 4). Vo všeobecnosti možno povedať, že požiadavky vo veci nestrannosti sú v prípade znalcov, tlmočníkov a prekladateľov na podobnej úrovni, preto je možné vychádzať z príslušnej právnej úpravy a judikatúry.

Mazák uvádza nasledovné: „*Uplatnenie zásady rovnosti účastníkov priamo súvisí s nestrannosťou súdu. Nestranný je len ten súd, ktorý rovnosť účastníkov nielen zabezpečí, ale súčasne nebude nijakým spôsobom nadržať niektorému z účastníkov pri výkone jeho práv alebo pri plnení jeho procesných povinností. V súlade s európskymi štandardmi súd musí byť nielen nestranný, ale musí sa ako nestranný štátny orgán javiť aj účastníkom.*“ (MAZÁK, J. a kol. Základy občianskeho procesného práva. Štvrté, podstatne prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: IURA EDITION, 2009. s. 30)

V podobnom duchu vyznieva aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. júla 2012, vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nc 35/2012: „*Subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne.*“

Pokiaľ ide priamo o znaleckú činnosť, ministerstvo odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. decembra 2012, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 2S/108/2011, z ktorého vyplýva nasledovné: „*Pojem nestrannosť nie je v zákone ani v súvisiacich právnych predpisoch definovaný. Je potrebné uviesť, že posúdenie správnym orgánom zisteného skutkového stavu z hľadiska, či došlo zo strany znalca k zabezpečeniu nestrannosti pri jeho znaleckej činnosti (tvorbe znaleckého posudku), je zásadne v diskrečnej právomoci správneho orgánu a závisí od jeho uváženia. Správny orgán je však povinný rešpektovať zákonné kritériá stanovené zákonom. Za hlavné atribúty nestrannosti možno*

považovať nezaujatosť, neutrálnosť, objektivitu, presnosť, úplnosť, vyváženosť, vecnosť, faktickosť, transparentnosť, aktuálnosť, a zrozumiteľnosť. Najpodstatnejšími rysmi nestrannosti sú osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu (podstate), vylúčenie subjektívneho pohľadu, či osobného zaujatia. Absencia stranenia spočíva v dodržaní zásady nestavať sa v sporoch (obrazne) na nikoho stranu a zdržať sa akejkolvek predpojatosti.“

Výraznou črtou znaleckého posudku č. 186/2018 je konanie znalca spočívajúce v polemizovaní o tom, či je zodpovedanie položených otázok potrebné, či už boli zodpovedané, či ide o stratu času, čo si mal právny zástupca žalovaného prečítať, či je niečo zlý žart a podobne.

Úlohou znalca je zodpovedať úlohy položené zadávateľom, v tomto prípade súdom, za čo mu vzniká nárok na znalečné. Je vecou súdu, či na základe žiadosti niektorej zo strán konania uloží znalcovi, aby zodpovedal určité otázky, znalci v takýchto prípadoch vzhľadom na ich procesné postavenie nesmú vyjadrovať výhrady k zrealizovanému postupu. Ministerstvo nemá prečo hodnotiť vykonaný postup súdu, t. j. otázku, či bolo alebo nebolo potrebné nariadiť dokazovanie, uvedené ministerstvu neprináleží vzhľadom na deľbu verejnej moci.

Takisto je potrebné uvedomiť si, že znalec sa musí správať tak, aby spôsob jeho prejavu nevzbudzoval dojem, že má negatívny vzťah k určitej osobe, ktorej sa týka súdne konanie. Povinnosťou znalcov je konať nestranne, čím sa rozumie konanie, ktoré nevzbudzuje čo i len pochybnosť o nezaujatosti.

Ak by sa aj právny zástupca strany konania vyjadril na adresu znalca vyslovene v rovine *ad hominem*, resp. ak by šlo o iný neslušný prejav (z obsahu spisu nevyplýva, že by sa tak stalo v tomto prípade), nebolo by prípustné, aby znalec reagoval obdobným spôsobom. V prípade existencie pochybnosti o porušení povinnosti advokáta existujú mechanizmy na vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti, tie nie je možné nijakým spôsobom suplovať.

Postavenie advokáta a znalca však nie je porovnateľné už len z toho dôvodu, že povinnosťou advokáta je čo najefektívnejšie hájiť záujmy klienta, posúdenie čoho prináleží primárne samotnému klientovi. Ak by advokát konal nestranne, znamenalo by to, že si zvolil nesprávnu profesiu, keďže je povinný spraviť maximum pre presadenie klientových práv a jeho záujmov. To nie je porovnateľné s činnosťou znalca, ktorý musí vzhľadom na znenie § 16 ods. 2 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 konať osobne, riadne, v určenej lehote, účelne, hospodárne a takisto nestranne. Hoci by aj niektorý zo znalcov ani v najmenšom nesúhlasil s postupom právneho zástupcu, strany konania, súdu, alebo akéhokoľvek iného dotknutého subjektu, nevyhnutné je zdržanlivé konanie. Pokiaľ ide o vyjadrenie sa k odbornej otázke, aj absolútny nesúhlas je možné vysloviť bez zbytočne útočného štýlu komunikácie. V prípade ak nejde o predmet znaleckého skúmania, rovnako ako aj iné osoby, znalci samozrejme majú určitý názor, ten však nemá byť prečo vyjadrovaný.

Právny zástupca žalobcu sa v tomto prípade „previnil“ tým, že v záujme klienta navrhol, aby súd uložil znalcovi povinnosť zodpovedať určité otázky, čo súd akceptoval a znalcovi uložil takúto povinnosť. Všetci znalci musia byť pripravení na to, že ich úkony znaleckej činnosti budú predmetom rôznych hodnotení, často odborne nesprávnych a vyslovene účelových (nie je to myslené vo vzťahu k tomuto prípadu, ale všeobecne). Aj v takýchto prípadoch sa musia znalci dokázať odosobniť a ak sa cítia byť dotknutí, majú reagovať vecne a zdržanlivo.

V žiadnom prípade nie je prípustné vyjadrovanie sa štýlom, že znalec sa k určitému úkonu znaleckej činnosti už nemieni vracieť a podobne. Je vecou súdu, či nariadi ďalšie znalecké dokazovanie a ak

tak urobí, je vždy povinnosťou znalca, aby postupoval v súlade s právnou úpravou regulujúcou vykonávanie znaleckej činnosti. To, či sa treba alebo netreba „vrátiť“ k určitému znaleckému úkonu, je predmetom posúdenia súdu, nezávisiaceho od názoru znalca.

Z vyjadrenia znalca k vytýkanému konaniu vyplýva, že síce pripúšťa nevhodnosť niektorých vyjadrení, no zároveň poprel, že tým došlo k porušeniu povinnosti vykonať znaleckú činnosť nestranne.

Ministerstvo v tejto veci odkazuje na rozdiel medzi riadnym vykonaním znaleckej činnosti a medzi jej nestranným vykonaním. K porušeniu nestrannosti môže dôjsť aj pri inak ukážkovo vypracovanom znaleckom úkone, no a opačne, v iných prípadoch síce nemusí existovať pochybnosť o porušení povinnosti vykonať znaleckú činnosť nestranne, no napriek tomu môže znalecký úkon vykazovať veľmi vážne pochybenia obsahovej povahy (použitie nesprávnej metodiky, metodicky nesprávny postup v rámci príslušnej metodiky, nezabezpečenie preskúmateľnosti atď.). Riadnosť a nestrannosť sú teda vlastnosti, ktoré sa vzájomne nepodmieňujú.

K námietke účastníka konania vo veci toho, že súdy akceptovali jeho znalecký úkon, správny orgán uvádza, že predmetom tohto konania nie je posudzovanie znaleckého posudku č. 23/2014, ale len následne vypracovaného znaleckého posudku č. 186/2018.

Nedá sa hovoriť o vytrhnutí z kontextu, keďže ide o viacnásobné vyjadrenia znalca a ani neexistuje taký kontext, ktorý by (v rámci znaleckého posudku) opodstatňoval označenie čohokoľvek za povinnú jazdu, otázok za úsmevné a/alebo absurdné, odporúčanie toho, aby si právny zástupca prečítal text, že je niečo zlým žartom, či je vykonanie ďalšej znaleckej činnosti potrebné atď.

Nezodpovedanie niektorých otázok zadávateľa

V bode 2 písm. g) upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v znaleckom posudku nezodpovedal otázku č. 5 „*uviesť metódy zatriedenia prác/vecí do tabuliek uvedených v znaleckom posudku*“, keďže uviedol len, že „*ide o atypický prípad posúdenia, na ktorý sa nedá aplikovať bežný metodický postup*“, no nevysvetlil, podľa akej atypickej metódy vykonal jeho postup.

V bode 2 písm. i) upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v znaleckom posudku nezodpovedal otázku č. 11 „*aká bola hodnota areálu Termálneho kúpaliska v L. 17.5.2010 t. z. v čase, keď do užívania vstúpil žalobca, aká bola hodnota areálu Termálneho kúpaliska v L. 2.8.2010, t. z. v čase, kedy žalobca prestal užívať tento areál spolu s uvedením metodiky a možnosti verifikácie tohto stavu a hodnoty*“ v časti stanovenia všeobecnej hodnoty, čo odôvodnil tým, že na zodpovedanie otázky č. 11 by potreboval viaceré podklady, čiže neodmietol zodpovedanie tejto otázky z dôvodu podľa § 12 ods. 2 písm. c) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, nevyžiadal poskytnutie súčinnosti pri výkone znaleckej činnosti podľa § 2 ods. 8 písm. b) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 a ani nepožiadal vo veci konajúci súd o vykonanie postupu podľa § 210 CSP.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol: „*Z výsledku obhliadky vyplynula povinnosť na poskytnutie potrebnej súčinnosti pre strany sporu. Hlavne požiadavky na odporcu, aby poskytol všetky podklady k pozemkom, a hlavne k posudzovaným nehnuteľnostiam práve vzhľadom na obsah otázok z Uznesenia znalca. Žiadal som tieto podklady práve od odporcu, pretože otázky na znalca aj vtedy zostavoval odporca. Odporca si vyžiadal predĺženie termínu dodania požadovaných podkladov. Zaslal všeobecný nesúhlas s postupom navrhovateľa. O tomto postupe bol následne informovaný aj OS v D.*

Na pojednávaniach, kde som ako znalec svedčil, sa odporca k tomuto bodu nijako nevyjadril, takže nebol dôvod sa k tejto otázke vracieť. Vrátil sa k nej až teraz JUDr. Ing. U. PhD., LLm, takže som sa k jeho námietke vyjadril podobne ako na miestnom šetrení v januári 2014. Bolo v tom čase žiadať o súčinnosť OS v D., keď požadované doklady by mal vlastniť odporca a nebol schopný ich dodať a ani nenamietal počas súdneho konania v tomto smere akékoľvek pochybenia znalca.“

Vo veci bodu 2 písm. g) upovedomenia sa znalec nevyjadril, ministerstvo uvádza, že znalec podľa jeho vysvetlenia použil iný ako bežný metodický postup, avšak jeho úlohou bolo uviesť odpoveď na otázku, o akú metódu išlo. Zmienenie toho, že nešlo o bežný metodický postup, nepredstavuje odpoveď na položenú otázku.

Pokiaľ ide o bod 2 písm. i) upovedomenia, správny orgán upozorňuje na to, že predmetom tohto konania je posúdenie zákonnosti vypracovania znaleckého posudku č. 186/2018, nie znaleckého posudku č. 23/2014. Znalec má povinnosť zodpovedať otázky položené zadávateľom a v prípade potreby má požiadať o poskytnutie súčinnosti buď priamo osobu, ktorá je príslušná na poskytnutie súčinnosti, alebo vo veci konajúci súd, aby mu zabezpečil potrebné podklady. Nie je prípustné, aby znalec postupoval tak, ako to bolo v tomto prípade, t. j. namiesto odmietnutia vykonania činnosti len neposkytnúť odpoveď na niektorú z otázok zadávateľa.

Neodôvodnenie dátumu ukončenia prác

V bode 2 písm. h) upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že na otázku č. 9 „*aké práce a v akom rozsahu boli vykonané v období od 23.2.2010 do 17.6.2010 spolu s uvedeným spôsobom verifikácie rozsahu prác a metódy stanovenia hodnoty týchto prác*“ uviedol odpoveď „*podľa môjho odborného názoru práce skončili dňom 7.7.2010, kedy Regionálny úrad verejného zdravotníctva v B. (RÚVZ správoplatnil rozhodnutie na základe žiadosti Ing. A. v zastúpení f. O., s.r.o. o prevádzkovaní kúpaliska ako celku k užívaniu, súčasťou rozhodnutia RÚVZ je aj všeobecný popis kontrolovaného rozsahu prác, ktorý je v princípe zhodný s rozsahom vystavených dokladov prác a dodávok, resp. práce a dodávky sa nachádzajú v kontrolovanom rozsahu RÚVZ*“, z čoho však nie je zjavné, prečo by malo ísť o dátum nadobudnutia právoplatnosti, keďže podkladom predmetného rozhodnutia boli zistenia z obhliadky zrealizovanej 17. júna 2010 a zároveň nejde o skutočnosti, ktoré by boli viazané na samotný dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v B.

Účastník konania sa k tomuto bodu upovedomenia nevyjadril.

Podľa § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, v časti „*posudok*“ *znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na základe ktorého sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh.*

Správny orgán len odkazuje na vymedzenie protiprávneho konania podľa upovedomenia, informácie obsiahnuté v preskúmanom znaleckom posudku nevytvárajú podklad pre tvrdenie, že stavebné práce skončili 7. júla 2010. Znalec v tejto veci odkázal na jeho odborný názor a dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v B., nezohľadnené však bolo to, že podkladom rozhodnutia boli zistenia zo skôr uskutočnenej obhliadky.

Neodcitovanie otázok zadávateľa

V bode 2 písm. k) upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v časti záver neodcitoval otázky zadávateľa a ani neuviedol stručné odpovede na tieto otázky, hoci ide o jeho povinnosť.

Podľa § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, v časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede.

Z preskúmaného znaleckého posudku vyplýva, že časť záver obsahuje len text „znalec odpovedal v plnej miere na otázky, ktoré mu stanovil OS v D. na požiadavku právneho zástupcu žalovaného v uznesení XXCb/XX/XXXX zo dňa 16.8.2018.“ Z toho je zrejmé, že v záverečnej časti neboli odcitované otázky, tak ako nedošlo ani k uvedeniu stručných odpovedí.

Objekt

Objektom iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, je záujem štátu na tom, aby osoby zapísané v zozname vykonávali znaleckú činnosť v súlade s povinnosťami znalca a aby dodržiavali povinnosti späté s ich zápisom a ustanovené v rámci ZZTP.

Znalecká činnosť je vykonávaná osobami, ktoré sú licencované zo strany štátu, kvôli čomu je obzvlášť dôležité, aby bola vykonávaná v súlade s právnou úpravou. V kontexte tohto prípadu je potrebné uviesť, že riadnym vykonávaním znaleckej činnosti sa rozumie, že znalecké úkony musia byť riadne odôvodnené, takisto je potrebné dôsledne dbať na dodržanie metodického postupu a formálnych náležitostí spätých s vypracovaním znaleckého posudku.

Dodržanie týchto požiadaviek je podstatné, pretože v opačnom prípade sú úkony znaleckej činnosti nepreskúmateľné, resp. trpia inými vadami, čo je spôsobilé mať negatívny dopad na osoby, ktorých práva alebo právom chránené záujmy sú alebo môžu byť dotknuté výsledkom znaleckej činnosti. Samozrejme, význam dodržania náležitostí je vysoký aj v prípade vypracovania znaleckého posudku na účely súdneho konania, pokiaľ ide o dokazovanie v príslušnej oblasti, dokazovanie znaleckým posudkom má významné miesto a často sú jeho závery kľúčovými dôkazmi pre právne posúdenie veci. K tomu ale treba doplniť, že ak je úkon znaleckej činnosti použitý na účely konania pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, hodnotí sa rovnako ako ostatné dôkazy, podstatné je preto taktiež jeho odôvodnenie. Bez odôvodnenia ide len o súhrn tvrdení, bez odôvodnenia je sťažené odstránenie rozporov viacerých znaleckých posudkov, na účely rôznych konaní je potrebné vykonávať výsluchy, zadávať vypracovanie tzv. kontrolných znaleckých posudkov, čím dochádza k zvyšovaniu nákladov konania a tiež k odďaľovaniu vydania meritórneho rozhodnutia.

Dôležitá je taktiež nestrannosť znalcov, ktorou sa rozumie postup nevzbudzujúci pochybnosti o ich neutralite – záujmom štátu je, aby boli znalci vnímaní ako nestranní odborníci.

Význam má aj dodržiavanie povinností spojených so zapísaním osoby do zoznamu, čím ministerstvo v tomto prípade myslí včasný zápis povinne zapisovaných údajov do denníka. Nezapísanie údajov do denníka znemožňuje ministerstvu ich využitie pri plnení úloh podľa ZZTP.

Je potrebné zhrnúť, že údaje obsiahnuté v tomto spise vytvárajú dostatočný podklad pre záver, že v prejednávanej veci došlo k spáchaniu skutkov opísaných vo výroku tohto rozhodnutia, dopustil

sa ich účastník konania, týmto konaním bola naplnená skutková podstata iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP a sú splnené všetky podmienky na vyvodenie zodpovednosti za protiprávne konanie. Z uvedeného dôvodu ministerstvo pristúpilo k vykonaniu úvahy o druhu a výške sankcie, resp. sankcií.

Úvaha o druhu a výške sankcie, resp. sankcií

Správny orgán v tomto konaní rozhodol o vine znalca spočívajúcej v naplnení skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 (body 1 a 2 výroku).

V tejto súvislosti správny orgán považuje za vhodné odkázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2012, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 5Sžo/46/2011, podľa ktorého *„na rozdiel od Trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „analogiae legis“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).“*

Podľa § 26 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, pri určení druhu sankcie a jej výmery musí byť prihliadnuté na závažnosť porušenia povinnosti, spôsob spáchania, následky, okolnosti spáchania, mieru zavinenia a osobu páchatela, ako aj to, či bol za rovnaký delikt sankcionovaný v minulosti a aká sankcia mu bola uložená.

Detailný popis pochybení a spôsobu ich spáchania sa nachádza v časti odôvodnenia rozhodnutia týkajúcej sa objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu.

Vo veci zavinenia účastníka konania je potrebné uviesť, že znenie § 26 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 vyžaduje, aby ministerstvo posúdilo mieru zavinenia, v súvislosti s čím správny orgán uvádza, že protiprávneho konania sa dopustil výlučne účastník konania. On samotný je povinný riadne viesť denník, ako aj riadne vykonávať samotnú znaleckú činnosť (nejde o znalecký posudok vypracovaný viacerými osobami).

Vo veci formy zavinenia sa analogicky uplatní trestnoprávna úprava, kde je otázka zavinenia bližšie upravená v § 15 a § 16 Trestného zákona. Zavinenie účastníka konania bolo zistené vo forme vedomej nedbanlivosti, lebo úspešne absolvoval odborné skúšky a odborné minimum, čím splnil príslušné podmienky zápisu do zoznamu a preukázal potrebné vedomosti.

Povaha pochybení je zrejماً z popisu objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu, v bode 1 je vymedzené nezapísanie údajov do denníka , v bode 2 písm. a) a b) uvedenie podkladov, ktoré neboli použité, v bode 2 písm. c), d), e), f) a j) porušenie povinnosti vykonať činnosť nestranne,

v bode 2 písm. g) a i) šlo o nezodpovedanie otázok zadávateľa, v bode 2 písm. h) o neodôvodnenie dátumu ukončenia prác a v bode 2 písm. k) spočíva nedostatok v neodcitovaní otázok zadávateľa a neuvedení stručných odpovedí na položené otázky.

Pokiaľ ide o závažnosť protiprávneho konania, úvahy správneho orgánu boli nasledovné, pričom toto posúdenie úzko súvisí s následkami protiprávneho konania a okolnosťami protiprávneho konania. Uvedené faktory sú preto hodnotené súčasne.

Konanie podľa bodu 1 bolo správnym orgánom vyhodnotené tak, že šlo o konanie, ktoré nevykazuje len nízku závažnosť. Znalec včas nezapísal povinne zapisované údaje o trojcifernom počte znaleckých úkonov, niektoré z údajov neboli v čase začatia tohto správneho konania zapísané viac ako jeden rok, v prípade znaleckého posudku č. 186/2018 šlo o obdobie niekoľkých mesiacov (znalecký posudok bol vypracovaný 20. novembra 2018 – posledný z vymedzených znaleckých úkonov). Príčinou včasného nezapísania údajov neboli technické problémy, účastník konania priznal, že šlo o uprednostnenie samotnej znaleckej činnosti pred administratívou. Takáto argumentácia sa nedá akceptovať, zápis do denník je povinnosťou vyplývajúcou z právnej úpravy, zápis navyše predstavuje len zlomok času, ktorý vyžaduje vykonanie znaleckej činnosti. V prospech znalca treba uviesť, že pochybenie priznal, aspoň dodatočne odstránil protiprávny stav a prisľúbil, že v budúcnosti si bude svedomite plniť evidenčnú povinnosť. Dôsledkom včasného nesplnenia povinnosti bolo to, že predmetné údaje nemohli slúžiť na účely podľa § 14 ods. 2 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018.

Malú závažnosť majú nedostatky podľa bodu 2 písm. a) a b) výroku rozhodnutia, predmetné právne predpisy nemali byť uvedené medzi podkladmi znaleckého skúmania, keďže nedošlo k ich použitiu, no uvedené nemá dopad na záver znaleckého posudku a ani na zabezpečenie preskúmateľnosti, ide len o menšie nepresnosti.

Pochybenia podľa bodu 2 písm. c), d), e), f) a j) výroku boli posúdené ako relatívne závažné. Znalec sa musí vyjadrovať tak, aby to nepôsobilo dojmom, že má negatívny vzťah k niektorej alebo niektorým z osôb, ktorých sa týka súdne konanie.

Ako závažné boli posúdené nedostatky podľa bodu 2 písm. g) a i) výroku rozhodnutia, keďže znalec nezodpovedal časť otázok položených zo strany zadávateľa. Následkom uvedeného je, že znalecký posudok je nekompletný, ak bude vo veci konajúci súd trvať na zodpovedaní všetkých položených otázok, môže to spôsobiť vznik prieťahov v súdnom konaní.

V bode 2 písm. h) výroku rozhodnutia je vymedzené konanie spočívajúce v nezabezpečení riadneho odôvodnenia postupu, t. j. v nezabezpečení preskúmateľnosti.

Ministerstvo k otázke zabezpečenia preskúmateľnosti uvádza, že znalcom je právnou úpravou vytvorený pomerne široký priestor na odborné úvahy, zároveň ale treba doplniť, že postup znalca musí byť odôvodnený a že musí k znaleckým posudkom priložiť prílohy slúžiace na zabezpečenie preskúmateľnosti použitých vstupných údajov.

Vo všeobecnosti platí, že v prípade nedostatočného odôvodnenia postupu ide o skutočnosť, ktorá síce nie je príznačná pre vecne nesprávne závery, no navodzuje dojem, že postup znalca bol arbitrárny, kvôli čomu je v príslušnej právnej úprave kladený vysoký dôraz na to, aby znalec zdôvodnil svoj postup natoľko, aby bol zrozumiteľný pre všetkých (potenciálnych) adresátov úkonu znaleckej činnosti. Uvedené platí aj pre prípady, ak by zadávateľovi z určitého dôvodu vyhovovalo opomenutie tejto náležitosti, resp. ak by netrval na jej dodržaní. Ide o podobný prípad, ako sú napríklad súdne

rozhodnutia, ak je prvostupňové rozhodnutie neodôvodnené (hoci to právo nepripúšťa), resp. nie je dostatočne odôvodnené, takéto rozhodnutie je nezákonné, čím nie je vyslovené, že po vecnej stránke musia byť závery nesprávne.

Znalecké posudky teda musia byť vypracovávané tak, aby boli presvedčivé a aby ich (čiastkové) závery boli logickým vyústením popísaného postupu. Závažnosť nedostatkov odôvodnenia postupu sa líši od prípadu k prípadu, vždy vzhľadom na všetky jeho špecifiká.

Súd alebo iný orgán verejnej moci vedúci konanie musí hodnotiť znalecké úkony rovnako ako iné dôkazy. Samozrejme, bez ďalšieho nie je možné vytvárať si vlastné názory na vecnú správnosť záverov znaleckého skúmania, ale hodnotená musí byť najmä preskúmateľnosť znaleckého posudku, čiže to, či sú odborné závery náležitým spôsobom odôvodnené, či nie je znalecký posudok vnútorne rozporuplný, či obsahuje prílohy potrebné na to, aby bola zabezpečená preskúmateľnosť znaleckého posudku a podobne.

Záver o hodnotení znaleckého posudku a dôležitosti popísania postupu pri vykonaní úkonu znaleckej činnosti je potvrdený napríklad nálezom Ústavného soudu České republiky zo dňa 30. apríla 2007, vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 299/06, podľa ktorého *„je potrebné hodnotiť celý proces vytvárania znaleckého dôkazu, vrátane prípravy znaleckého skúmania, získavania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosti metód použitých znalcom a spôsobu vyvodzovania záverov znalca“*.

Podľa rozsudku Nejvyššího soudu České republiky zo 6. januára 2010, vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cbo/5359/2007, *„aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne zhodnotiť, nesmie sa znalec obmedziť vo svojom posudku na podanie len odborného záveru, ale z jeho posudku musí mať súd možnosť poznať, z ktorých zistení v posudku znalec vychádzal, akou cestou k týmto zisteniam dospel a na základe akých úvah sa dopracoval k svojmu záveru“*.

Identický záver bol prijatý aj v rozhodovacej činnosti slovenských súdov, možno spomenúť napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2010, vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 1M Obdo V 11/2008, kde sa uvádza: *„I keď má znalecké dokazovanie špecifický charakter a zvláštne postavenie medzi dôkaznými prostriedkami, zostáva jedným z možných dôkazov. Tak, ako ostatné dôkazy, i znalecký posudok musí súd podrobiť hodnoteniu. Posudok preto musí v sebe spájať vysokú odbornosť so zrozumiteľnosťou slovného vyjadrenia záverov a postupu, akým k nemu dospel, aby súd, prípadne iný orgán, pre ktorý je posudok určený, bol schopný pochopiť jeho dôkazný význam, aj keď sám nemá odborné vedomosti. Ak sa uvedené zásady nedodržia, prestáva byť rozsudok, či iné rozhodnutie, výsledkom rozhodovania súdu (sudcu), ale ide o „znalecké rozhodnutie“, kde súd len deklaruje za svoj záver niekoho iného.“*

Vo vzťahu k bodu 2 písm. h) výroku ministerstvo uvádza, že závažnosť tohto nedostatku nie je vysoká, keďže otázka zadávateľa č. 9 znie: *„Aké práce a v akom rozsahu boli vykonané v období od 23.2.2010 do 17.6.2020 spolu s uvedeným spôsobom verifikácie rozsahu prác a metódy stanovenia hodnoty týchto prác.“* Uvedenie informácie o tom, že práce boli ukončené až 7. júla 2010, ide nad rámec tejto otázky, čiže nemá dopad na odpoveď znalca.

Len nízku závažnosť má nedostatok podľa bodu 2 písm. k) výroku rozhodnutia, ide o nedodržanie štruktúry znaleckého posudku, otázky aj odpovede (väčšina z nich) vyplývajú z iných častí znaleckého posudku.

K osobe účastníka konania a jeho doterajšiemu výkonu znaleckej činnosti ministerstvo uvádza, že rozhodnutím ministerstva č. 36047/2018/153 zo dňa 28. septembra 2018 bolo rozhodnuté o vine Ing. V.T. zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, za čo mu bola podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 uložená pokuta vo výške 250 eur. Skutková podstata je takmer identická ako skutková podstata podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, pochybenie znalca tkvelo v nedostatkoch vypracovania znaleckého posudku a nedodržaní lehoty určenej zadávateľom. Dané rozhodnutie sa stalo právoplatným 20. októbra 2018, čiže znalecký posudok, ktorý je preskúmaný v tomto konaní, bol vypracovaný až po nadobudnutí právoplatnosti prvého sankcionovania.

Na základe hodnotenia relevantných faktorov popísaných vyššie, ministerstvo dospelo k záveru, že k najväznejšiemu porušeniu povinností znalca došlo pri vypracovaní znaleckého posudku č. 186/2018. S poukázaním na ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona ministerstvo uvádza, že znalec je sankcionovaný za konanie vymedzené v bode 2 výroku, konanie podľa bodu 1 výroku bolo vyhodnotené ako priťažujúca okolnosť, *per analogiam* sa uplatnil § 41 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa ukladá úhrnný trest.

Výsledkom zohľadnenia faktorov relevantných pre úvahu o druhu a výške sankcie, resp. sankcií nebolo upustenie od potrestania, keďže podľa § 26 ods. 6 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 je základným predpokladom pre takýto postup priznanie a oľutovanie protiprávneho konania. Znalec priznal a oľutoval protiprávne konanie podľa bodu 1, vo vzťahu ku konaniu podľa bodu 2 nedošlo ku kompletnému priznaniu a oľutovaniu protiprávneho konania. Za to nemôže byť považované priznanie, že uvedenie určitých vyjadrení na adresu zástupcu obce L. síce bolo nadbytočné, avšak nejde o protiprávne konanie. Keďže v tomto konaní je spoločne prejednávaných viacero skutkov, priznanie a oľutovanie bolo nutné vo veci všetkých bodov upovedomenia. Z toho vyplýva, že nedošlo k splneniu jednej z podmienok pre upustenie od potrestania. V tejto súvislosti preto už ani nebolo potrebné posudzovať povahu spáchaného iného správneho deliktu, doterajší výkon znaleckej činnosti a či by na tomto základe bolo možné očakávať, že na nápravu postačí samotné prejednanie iného správneho deliktu.

Nad rámec toho ministerstvo dodáva, že i keby došlo k priznaniu a oľutovaniu všetkých nedostatkov, kvôli povahe protiprávneho konania by nedošlo k upusteniu od potrestania. Dôvodom je závažnosť niektorých pochybení vymedzených v bode 2 výroku rozhodnutia (nestrannosť, nezabezpečenie preskúmateľnosti a nezodpovedanie niektorých otázok zadávateľa).

Ako neprimerané ministerstvo vyhodnotilo uloženie zákazu výkonu znaleckej činnosti a vyčiarknutia zo zoznamu. V právnej úprave síce nie je výslovne vymedzené, za aké nedostatky by mali byť tieto sankcie ukladané, no spravidla ide buď o úmyselné konanie, alebo o závažné nedostatky obsahovej povahy, absolútne nezabezpečenie preskúmateľnosti, chyby vo veľkom počte znaleckých úkonov a podobne. Preskúmaný bol len jeden úkon znaleckej činnosti a nebol zistený úmysel konať protiprávne. Síce nejde o prvé sankcionovanie účastníka konania na tomto úseku správy, ale to samo osebe neukladá ministerstvu povinnosť zvažovať výlučne uloženie spomenutých druhov sankcií. Účastník konania sa síce dopustil protiprávneho konania, no i vo veci vypracovania znaleckého úkonu

č. 186/2018 bola len časť nedostatkov posúdená ako závažná. Čo i len dočasné znemožnenie výkonu znaleckej činnosti by bolo neprimerané vyhodnoteniu faktorov podstatných pre úvahu správneho orgánu.

Ministerstvo sa domnieva, že postačujúce bude uloženie pokuty, ktorou sa zasiahne do majetkovej sféry účastníka konania.

Podľa uznesenia Nejvyššího správního soudu České republiky z 20. apríla 2010, vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 1 As 9/2008 platí nasledovné: *„Správny orgán ukladajúci pokutu za iný správny delikt je povinný prihliadnuť na osobné a majetkové pomery páchatel'a vtedy, keď je podľa osoby páchatel'a a výšky pokuty, ktorú je možné uložiť, zrejmé, že by pokuta mohla mať likvidačný charakter, a to i v prípadoch, keď príslušný zákon osobné a majetkové pomery páchatel'a neuvádza v taxatívnom výpočte skutočností rozhodujúcich pre určenie výšky pokuty. V týchto prípadoch správny orgán vychádza pri zisťovaní osobných a majetkových pomerov z údajov predložených samotným účastníkom konania, prípadne z tých, ktoré vyplynuli z dovtedajšieho priebehu správneho konania, či ktoré si opatrí sám bez súčinnosti účastníka konania. Ak nie je takto možné získať presné informácie o stave majetku účastníka konania a o jeho príjmoch, je správny orgán oprávnený stanoviť ich v nevyhnutnom rozsahu odhadom.“*

Je potrebné prihliadať na to, aby bolo uloženie pokuty primerané osobným a majetkovým pomerom, Nejvyšší správní soud České republiky v rozsudku z 12. mája 2011, vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Afs 32/2011 skonštatoval nasledovné: *„Ako totiž uviedol rozšírený senát v citovanom uznesení, k osobným a majetkovým pomerom páchatel'a musí správny orgán prihliadnuť preto, aby sa vyhol uloženiu likvidačnej pokuty. Likvidačnou pokutou pritom rozšírený senát rozumie sankciu, ktorá je neprimeraná osobným a majetkovým pomerom páchatel'a deliktu do tej miery, že je spôsobilá sama osebe privodiť platobnú neschopnosť, či ho donútiť ukončiť podnikateľskú činnosť, alebo sa v dôsledku takejto pokuty môže stať na dlhú dobu v podstate jediným zmyslom jeho podnikateľskej činnosti splácanie tejto pokuty a zároveň je tu reálne riziko, že sa páchatel', prípadne i jeho rodina (ak ide o podnikajúcu fyzickú osobu) na základe tejto pokuty dostanú do existenčných problémov.“*

Uvedené pochopiteľne neznamena, že nelikvidačný charakter by mal byť jediným kritériom pri úvahe správneho orgánu o výške pokuty. Význam citovanej judikatúry, ktorej závery je potrebné aplikovať i v podmienkach Slovenskej republiky, spočíva v tom, že ak by bolo výsledkom úvahy správneho orgánu napríklad uloženie pokuty v blízkosti hornej hranice sadzby, malo by byť zvažované, či by bolo jej uloženie v predmetnej výške likvidačné. Ak by bol na základe získaných podkladov rozhodnutia, resp. kvalifikovaným odhadom majetkových pomerov ustálený záver, že uloženie pokuty v pôvodne zamýšľanej výške by bolo likvidačné, správny orgán by mal pristúpiť k uloženiu pokuty, ktorá by bola vzhľadom na pomery sankcionovanej osoby primeraná. Primeranosťou je v tomto kontexte potrebné chápať uloženie individualizovanej sankcie, ktorá má nelikvidačný charakter, no zároveň je spôsobilá naplniť funkcie správneho trestania (preventívna a represívna).

Ministerstvo sa preto zaoberalo tým, či by mohlo mať uloženie pokuty likvidačný charakter, vzhľadom na čo na základe dostupných zdrojov posúdilo majetkové pomery účastníka konania.

Účastník konania bol upovedomením vyzvaný, aby (ak to uzná za potrebné), popísal jeho majetkové pomery, čo však nespravil. Uvedené je jeho právom.

Z obsahu denníka vyplýva, že účastník konania vypracoval v roku 2016 dokopy 69 znaleckých úkonov, v roku 2017 vypracoval 142 znaleckých úkonov, v roku 2018 ich podal 205 a za rok 2019 mal 21. mája 2019 zapísané záznamy o 42 úkonoch znaleckej činnosti. Za znalecké úkony vypracované od 1. júla 2016 bolo znalcomi priznané znalečné vo výške 124 338,75 eura, z toho hotové výdavky 505 eur. Orientačne, príjmy účastníka konania zo znaleckej činnosti sú za predmetné obdobie v priemere viac ako 40 000 eur/rok, resp. 3 000 eur/mesiac, čiže ide o relatívne vysoké sumy. Podľa zverejnených na webe Slovenskej komory stavebných inžinierov (<https://verejnyportal.sksi.sk/search/profile/XXXXX>), účastník konania je držiteľom platného oprávnenia Stavbyvedúci, kategória: Pozemné stavby, podkategória: pozemné stavby a oprávnenia Stavebný dozor, kategória: Pozemné stavby, podkategória: pozemné stavby. Ministerstvo nemá vedomosť o tom, či, resp. v akom rozsahu vykonáva účastník konania činnosť na základe zmienených oprávnení, tak ako nemá vedomosť o výške príjmov z tejto činnosti, keďže tie nie sú verejne dostupné, ministerstvu nie sú známe z jeho úradnej činnosti a zo strany účastníka konania nedošlo k oznámeniu tejto informácie.

Úlohou ministerstva nie je komplexne hodnotiť majetkové pomery účastníka konania, ale na základe dostupných údajov posúdiť, či by mohlo byť uloženie pokuty likvidačné. Detailnejšie posúdenie nie je vyžadované judikatúrou a v zásade ani nie je možné, ak je účastník konania vyzvaný na podanie jeho vyjadrenia, no na takúto výzvu nezareaguje.

Už na základe príjmov zo znaleckej činnosti je nutné prijať záver, že ani prípadné uloženie pokuty na samotnej hornej hranici sadzby podľa § 26 ods. 3 písm. a) ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 by pre účastníka konania nebolo likvidačné. Ministerstvo vychádza z doterajších príjmov účastníka konania zo znalectva, ako aj zo skutočnosti, že mu popri pokute nebude uložený zákaz výkonu znaleckej činnosti a ani nedôjde k jeho vyčiarknutiu zo zoznamu.

Hoci sa ministerstvo dopracovalo k záveru, že ani prípadné uloženie pokuty na hornej hranici sadzby by pre účastníka konania nebolo likvidačné, ako už bolo zmienené, prípadný likvidačný charakter predstavuje len určitú poistku, nie faktor, ktorý by mal byť sám osebe rozhodujúci.

V neprospech účastníka konania bolo vyhodnotené, že hoci šlo o nedostatky späť s vypracovaním jediného znaleckého posudku, nedostatkov bol vyšší počet a viaceré z nich boli vyhodnotené ako závažné. Ako prítiažujúca okolnosť muselo byť zohľadnené, že znalec sa dopustil protiprávneho konania aj tým, že včas nezapísal do denníka údaje o množstve znaleckých úkonov.

V prospech znalca bolo posúdené, že aspoň sčasti priznal nedostatky znaleckej činnosti a oľutoval ich, vo veci vedenia denníka tiež došlo k odstráneniu protiprávneho stavu. Zistené protiprávne konanie nebolo posúdené ako úmyselné, no na druhej strane, v prospech účastníka konania nemohlo byť vyhodnotené to, že šlo o jeho prvé sankcionovanie na tomto úseku správy, keďže len krátko pred vypracovaním znaleckého posudku preskúmaného v tomto konaní nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, ktorým ministerstvo rozhodlo o jeho vine zo spáchania iného správneho deliktu.

Na tomto základe správny orgán rozhodol o uložení pokuty vo výške 800 eur, t. j. vo výške ani nie jednej polovice hornej hranice sadzby pokuty. Uloženie nižšej pokuty nebolo možné vzhľadom na okolnosti vyhodnotené v neprospech účastníka konania, za preskúmaný znalecký posudok znalec požadoval znalečné 770,84 eura, čiže uloženie relatívne nízkej pokuty by neplnilo represívnu funkciu správneho trestania.

Ministerstvo verí tomu, že uloženie pokuty v predmetnej výške povedie účastníka konania k tomu, aby v budúcnosti neopakoval nedostatky, za ktoré bol potrestaný v tomto konaní.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky; včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Rozhodnutie správneho orgánu je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku.

JUDr. Andrea Kontrová

generálna riaditeľka sekcie dohľadu